

de termijn waarbinnen hij zijn onderzoek dient in te stellen, te verlengen. Hij zou zijn onderzoek immers, in onvolledige staat, kunnen meedelen aan het Openbaar Ministerie en vervolgens zelf – met schorsing van de verjaring – bijkomend onderzoek kunnen bevelen dan wel speculeren op een dergelijk bevel door de kamer van inbeschuldigingstelling. En een gelijkaardige kritiek heeft het Hof op de schorsing van de verjaring gedurende het door de vonnisrechter bevolen bijkomend onderzoek: het feit dat het aan de vonnisrechter voorgelegde strafdossier onvolledig is en door de rechter moet worden rechtgezet, mag de beklagde niet benadelen.

Regels in verband met de verjaring zijn procedureregels en zijn onmiddellijk van toepassing op alle nog hangende gedingen. “Teneinde de moeilijkheden te vermijden die uit (de) vernietigingen zouden kunnen voortvloeien voor nog in behandeling zijnde of definitief beslechte strafzaken” worden de gevolgen van de vernietigde bepaling echter gehandhaafd tot de inwerkingtreding van een nieuwe wetsbepaling, en uiterlijk tot 31 december 2016.

9. MEDEDINGING EN GEREGULEERDE SECTOREN/DROIT DE LA CONCURRENCE ET SECTEURS RÉGULÉS

Nathan Cambien²⁴

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Justitie 23 april 2015

LG Display Co. Ltd en LG Display Taiwan Co. Ltd.

Zaak: C-227/14 P

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Opleggen geldboete – Verkopen aan moedermaatschappijen

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords horizontaux – Imposition d’une amende – Ventes aux sociétés mères

Verschillende bij het lcd-schermen kartel betrokken ondernemingen – waaronder LG Display (“LGD”), een joint-venture van LG Electronics (50%) en Philips (50%) – werden in 2010 door de Europese Commissie beboet. LGD’s beroep tegen het Commissiebesluit werd door het Gerecht grotendeels verworpen.

In hogere voorziening bij het Hof van Justitie stelt LGD in de eerste plaats dat het Gerecht ten onrechte had geoordeeld dat de Commissie bij de bepaling van de boete rekening mocht houden met de verkopen van LGD aan haar moederondernemingen. Het Hof stelt vast dat deze

verkopen geen *interne* verkopen uitmaken, nu het Gerecht terecht had vastgesteld dat LGD en haar moeder niet één onderneming in de betekenis van artikel 101 VWEU vormen. De Commissie mocht bij de bepaling van het boetebedrag dan ook rekening houden met deze verkopen, die zijn gerealiseerd op een *markt* die, volgens het Hof, is beïnvloed door het bestaan van het kartel. In dit verband is niet relevant of de betrokken *verkopen zelf* zijn beïnvloed door het kartel (*in casu* was dit niet het geval, gelet op preferentiële tarieven voor dergelijke verkopen, vastgelegd in de joint venture overeenkomst tussen de moederondernemingen).

In de tweede plaats stelt LGD dat haar ten onrechte geen gedeeltelijke boete-immuniteit was toegekend voor het jaar 2005, ondanks de bewijsstukken die zij had aangebracht. Het Gerecht had vastgesteld dat (i) het Commissiebesluit hoofdzakelijk was gebaseerd op de bewijsstukken die LGD m.b.t. 2005 had aangebracht en (ii) de door LGD verstrekte inlichtingen daadwerkelijk een grotere bewijswaarde hadden dan de door een eerdere clementieverzoeker onthulde informatie. Het Hof van Justitie oordeelt evenwel dat terecht geen gedeeltelijke boete-immuniteit werd toegekend. Immers, de door LGD aangebrachte informatie betrof feiten die de Commissie reeds kende (op grond van de door een eerdere clementieverzoeker aangebrachte informatie).

Gerecht van de Europese Unie 20 mei 2015

Timab Industries en Cie financière et de participations Roullier (CFPR)

Zaak: T-456/10

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Opleggen geldboete – Schikkingsprocedure

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords horizontaux – Imposition d’une amende – Procédure de transaction

Deze zaak betreft het kartel inzake fosfaten voor diervoeder, waarvoor de Commissie zes producenten had beboet. Vijf van deze producenten werden beboet nadat zij de schikkingsprocedure hadden doorlopen. De zesde producent, Rollier Group (de verzoeker in deze zaak) had de schikkingsgesprekken echter afgebroken en kreeg een geldboete opgelegd overeenkomstig de “normale” administratieve procedure.

Verzoeker oordeelde dat de haar opgelegde boete (van ongeveer 60 miljoen euro) moest worden vernietigd. Tijdens de schikkingsgesprekken had de Commissie namelijk een lagere bandbreedte voor de boete naar voren geschoven, met een maximumbedrag van tussen 41 en 44 miljoen euro.

²⁴ Advocaat Brussel, gastprofessor Universiteit Antwerpen, medewerker KU Leuven.

Het beroep wordt door het Gerecht verworpen. Het Gerecht stelt vast dat de Commissie zowel t.a.v. verzoeker als t.a.v. de schikkende ondernemingen dezelfde berekeningsmethode heeft toegepast, overeenkomstig de boeterichtsnoeren van de Commissie. Het verschil in het boetebedrag opgelegd aan verzoeker is te verklaren doordat de Commissie in het kader van de normale administratieve procedure een andere gemiddelde waarde van verkopen en andere verminderingsoorzaken heeft in aanmerking genomen. Het Gerecht benadrukt dat de Commissie tijdens de normale administratieve procedure niet gebonden is door de tijdens schikkingsgesprekken meegedeelde bandbreedte. Tijdens de normale procedure is de Commissie enkel gebonden door de punten van bezwaar en dient ze bovendien rekening te houden met nieuwe elementen. Verder stelt het Gerecht vast dat de Commissie de zaak correct had onderzocht en geen fouten had gemaakt bij de vaststelling van het boetebedrag.

Rechtbank van koophandel Brussel 24 november 2014

Europese Unie / Otis, Kone Belgium, Schindler, Thyssenkrupp Liften Ascenseurs, General Technic-Otis, Kone Luxembourg, Schindler, Thyssenkrupp Ascenseurs Luxembourg

Zaak: A/08/06816

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Schadevordering – Bewijs

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords horizontaux – Action indemnitaire – Preuve

In 2007 had de Europese Commissie vastgesteld dat diverse fabrikanten van liften en roltrappen zich jarenlang hadden schuldig gemaakt aan inbreuken op artikel 101 VWEU. De betrokken ondernemingen werden hiervoor beboet. De verboden afspraken tussen de betrokken fabrikanten betroffen onder meer contracten voor het onderhoud en de modernisering van liften in o.m. België. Tijdens de inbreukperiode had ook de Europese Unie dergelijke contracten met de karteldeelname afgesloten. Daarom stelde de Commissie tegen de betrokken fabrikanten een schadevordering in om ver-

goeding te krijgen van de als gevolg van het kartel beweerdelijk door de Europese Unie geleden schade.

De rechtbank van koophandel wijst de vordering van de Commissie af, na eerst een prejudicieel arrest van het Hof van Justitie te hebben bekomen. In de eerste plaats stelt de rechtbank vast dat ze is gebonden door de inbreukbeslissing van de Europese Commissie en dat de inbreuk op het Europees mededingingsrecht ook een onrechtmatige daad uitmaakt in de zin van artikel 1382 BW, namelijk een inbreuk op een wettelijke plicht.

In de tweede plaats gaat de rechtbank over tot de beoordeling van de schade en het oorzakelijk verband. Volgens de rechtbank dient deze beoordeling te gebeuren volgens de vigerende regels van Belgisch recht en dient geen rekening te worden gehouden met de bewijsvermoedens neergelegd in richtlijn nr. 2014/104, die pas in 2016 moet worden omgezet. Vervolgens benadrukt ze dat de eisende partij naar Belgisch recht aannemelijk moet maken dat zij schade heeft geleden. *In casu* levert de Commissie enkel indirecte bewijzen van de door haar beweerdelijk betaalde meerprijs, namelijk de beschikking van de Commissie, de “normale gang van zaken” en deskundigenverslagen. De rechtbank stelt ten eerste echter vast dat de beschikking van de Commissie niet bevestigt dat het kartel daadwerkelijk tot een meerprijs heeft geleid voor de betrokken contracten. Ten tweede behoort het volgens de rechtbank niet tot de “normale gang van zaken” dat een marktverdelingskartel noodzakelijkerwijze tot hogere prijzen leidt. Ten derde stelt de rechtbank dat de overgelegde verslagen van de partijdeskundige slechts op een steekproef berusten en niet voldoende aantonen en becijferen voor elk onderhoudscontract tot welke meerkost de kartelinbreuk aanleiding zou hebben gegeven. Ten slotte stelt de rechtbank vast dat de Commissie evenmin het bewijs heeft geleverd van het “verlies van een kans”, namelijk van de mogelijkheid om de betrokken onderhoudsopdrachten aan een lagere prijs te gunnen. De Commissie gaat volgens de rechtbank uit van loutere hypothesen, zonder zelfs een begin van bewijs te leveren dat haar een reële kans werd ontgenomen.

Dit vonnis wordt bij uittreksel in een volgend nummer gepubliceerd.